Tranzacții. Controlul concurenței în SQL Server

Seminar 3

- SQL Server utilizează tranzacții pentru compunerea mai multor operații într-o singură unitate de lucru
- Acțiunile fiecărui utilizator sunt procesate utilizând o tranzacție diferită
- Pentru a **maximiza** *throughput-*ul, tranzacțiile ar trebui să se **execute** în **paralel**

- Proprietățile **ACID** ale tranzacțiilor au ca efect final **serializabilitatea**
- Dacă o tranzacție este efectuată cu succes, toate modificările realizate în timpul tranzacției sunt comise și devin permanente în baza de date
- Dacă apar **erori** în timpul unei tranzacții și aceasta trebuie **anulată** (*canceled/rolled back*), atunci toate **modificările** realizate în timpul tranzacției sunt **șterse**

Mecanisme pentru invocarea tranzacțiilor:

- Fiecare comandă este o tranzacție dacă nu se specifică altceva (tranzacții autocommit)
- SET IMPLICIT_TRANSACTIONS ON (tranzacții implicite)
 - -Se marchează doar finalul tranzacției (tranzacții înlănțuite)
 - -În acest caz, o nouă tranzacție este începută în mod implicit atunci când tranzacția anterioară este finalizată (fiecare tranzacție este finalizată explicit cu COMMIT sau ROLLBACK)

- BEGIN TRAN, ROLLBACK TRAN, COMMIT TRAN sunt cel mai des utilizate (tranzacții explicite)
 - BEGIN TRAN marchează punctul de început al unei tranzacții explicite
 - -ROLLBACK TRAN întoarce o tranzacție implicită sau explicită până la începutul tranzacției sau până la un savepoint din interiorul tranzacției
 - COMMIT TRAN marchează finalul unei tranzacții implicite sau explicite efectuate cu succes

- SET XACT_ABORT ON
 - Orice erori SQL vor duce la roll back-ul tranzacției
- SAVE TRANSACTION savepoint_name
 - -Setează un savepoint într-o tranzacție

- @@TRANCOUNT returnează numărul de instrucțiuni BEGIN TRANSACTION care au avut loc pe conexiunea curentă
 - Instrucțiunile BEGIN TRANSACTION incrementează
 @@TRANCOUNT cu 1
 - Instrucțiunile COMMIT TRANSACTION decrementează
 @@TRANCOUNT CU 1
 - -ROLLBACK TRANSACTION setează @@TRANCOUNT pe 0, excepție ROLLBACK TRANSACTION savepoint_name, care nu afectează @@TRANCOUNT

Tipuri de tranzacții

- SQL Server poate utiliza tranzacții locale sau distribuite
- Imbricarea tranzacțiilor este permisă (dar nu tranzacțiile imbricate)
- Savepoints cu nume rollback-ul unei porțiuni dintr-o tranzacție
- Un *savepoint* definește un **punct** (location) la care o tranzacție se poate întoarce dacă o parte a tranzacției este anulată condiționat

Probleme de concurență

Izolarea tranzacțiilor în SQL Server rezolvă patru probleme majore de concurență:

- Lost updates
 - Când doi scriitori **modifică** aceleași date

- Dirty reads
 - Când un cititor citește date necomise
- Unrepeatable reads
 - Când o înregistrare **existentă** se **schimbă** în cadrul **unei** tranzacții
- Phantom reads
 - Când sunt adăugate noi înregistrări și apar în cadrul unei tranzacții

Probleme de concurență

- SQL Server asigură izolarea prin blocări
- Blocările pentru scriere sunt blocări exclusive
- Blocările pentru citire permit existența altor cititori
- O tranzacție *well-formed* obține tipul **corect** de blocare **înainte** de a **utiliza** datele
- O tranzacție two-phased menține blocările până când se obțin toate
- Nivelurile de izolare **determină** durata **blocărilor** (cât timp sunt **menținute** acestea)

- Blocările sunt gestionate de obicei dinamic de Lock
 Manager, nu prin intermediul aplicațiilor
- Blocările sunt menținute pe resurse SQL Server, cum ar fi înregistrări citite sau modificate în timpul unei tranzacții, pentru a preveni utilizarea concurentă a resurselor de către diferite tranzacții

- Granularitatea blocărilor:
 - -Row/Key
 - -Page
 - -Extent (grup contiguu de 8 pagini)
 - -Table
 - -Database

- Blocările pot fi atribuite la mai mult de un nivel → ierarhie de blocări înrudite
- Lock escalation este procesul de conversie a mai multor blocări cu granulație mai fină (fine-grain locks) în mai puține blocări cu granulație mai grosieră (coarse-grain locks), pentru a reduce supraîncărcarea sistemului
- Lock escalation > 5000 blocări pe obiect

- Lock escalation se declanşează atunci când nu este dezactivat la nivel de tabel (folosind opțiunea ALTER TABLE SET LOCK_ESCALATION) și când una din următoarele condiții există:
 - O singură instrucțiune Transact-SQL obține cel puțin 5000 de blocări pe un singur index sau tabel nepartiționat
 - O singură instrucțiune Transact-SQL obține cel puțin 5000 de blocări pe o singură partiție a unui tabel partiționat și opțiunea ALTER TABLE SET LOCK_ESCALATION este setată pe AUTO
 - Numărul de **blocări** pe o **instanță** *Database Engine* depășește **capacitatea memoriei** sau **limitele configurației**

- Durata blocărilor (precizată prin niveluri de izolare):
 - -Până la finalizarea operației
 - -Până la finalul **tranzacției**

- Tipuri de blocări:
 - Shared (S) pentru citirea datelor

THE REPORT OF THE PARTY OF THE

- **−Update (U)** blocare S -> se anticipează X
- Exclusive (X) blocare pentru modificarea datelor ce este incompatibilă cu alte tipuri de blocări (excepție hint-ul NOLOCK și nivelul de izolare READ UNCOMMITTED)
- Intent (IX, IS, SIX) intenție de blocare (îmbunătățire a performanței)
- Schema (Sch-M, Sch-S) modificare schemă, stabilitate schemă
 (Sch-M și Sch-S nu sunt compatibile)
- -Bulk Update (BU) blochează tot tabelul în timpul unui bulk insert
- Key range blochează mai multe înregistrări pe baza unei condiții

	Shared Lock (S)	Update Lock (U)	Exclusive Lock (X)
Shared Lock (S)	Da	Da	Nu
Update Lock (U)	Da	Nu	Nu
Exclusive Lock (X)	Nu	Nu	Nu

STATE OF THE PERSON NAMED AND ASSOCIATION OF THE PARTY OF

Blocări speciale

Blocări schema

- -Schema modification
 - Se folosește în timpul **execuției** unei operații **DDL**
 - Previne accesul concurent la tabel
 - Folosită de unele operații **DML** (cum ar fi *table truncation*) pentru a **preveni** accesul operațiilor **concurente** la tabelele afectate

-Schema stability

- Folosită în timpul compilării și execuției interogărilor
- Nu blochează alte blocări tranzacționale, inclusiv blocări exclusive (X)
- Blochează operațiile **concurente DDL și DML** care obțin blocări *Schema modification*

Blocări speciale

Blocări Bulk Update

- Blocare explicită (TABLOCK)
- Automat în timpul SELECT INTO
- Folosită atunci când are loc o **copiere** de tipul *bulk* a datelor într-un tabel și este specificat *hint-*ul **TABLOCK**

Blocări Application

• Aplicațiile pot utiliza *lock manager*-ul intern al SQL Server (blocare resurse aplicație)

Niveluri de izolare în SQL Server

- READ UNCOMMITTED: fără blocare la citire
- READ COMMITTED: menține blocările pe durata execuției instrucțiunii (default) (elimină dirty reads)
- REPEATABLE READ: menține blocările pe durata tranzacției (elimină unrepeatable reads)
- SERIALIZABLE: menține blocările și blocările key range pe durata întregii tranzacții (elimină phantom reads)
- SNAPSHOT: lucrează pe un snapshot al datelor

• Sintaxă SQL:

SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL <isolation_level>

Grade de izolare

Denumire	Haos	Read Uncommitted	Read Committed	Repeatable Read	Serializable
Lost Updates	Da	Nu	Nu	Nu	Nu
Dirty Reads	Da	Da	Nu	Nu	Nu
Unrepeatable Reads	Da	Da	Da	Nu	Nu
Phantom Reads	Da	Da	Da	Da	Nu

Blocare Key Range

- Blochează seturi de înregistrări controlate de un predicat
- Exemplu:

SELECT nume, cantitate FROM Produse

WHERE cantitate BETWEEN 2500 AND 5000;

- Este necesară blocarea datelor care nu există
- Dacă utilizarea "cantitate BETWEEN 2500 AND 5000" nu returnează nicio înregistrare prima dată, nu ar trebui să returneze înregistrări nici la scanările ulterioare (nu se pot insera înregistrări noi dacă au valoarea specificată pentru cantitate cuprinsă între 2500 și 5000)

Blocări Transaction Workspace

Indică o conexiune

- Fiecare conexiune la o bază de date obține blocare Shared_Transaction_Workspace
- Excepții
 - conexiunile la master și tempdb

Utilizate pentru prevenirea:

- DROP
- RESTORE

- Un deadlock are loc atunci când două sau mai multe tranzacții se blochează reciproc permanent din cauza faptului că fiecare tranzacție deține o blocare pe o resursă pentru care cealaltă tranzacție încearcă să obțină o blocare
- SQL Server recunoaște un deadlock
- Implicit, tranzacția mai nouă este terminată
 - Eroarea 1205 ar trebui detectată și gestionată corespunzător

- Exemplu:
 - -Tranzacția T1 are o blocare pe o resursă R1 și a cerut o blocare pe resursa R2
 - -Tranzacția T2 are o blocare pe o resursă R2 și a cerut o blocare pe resursa R1
 - -Apare o stare de deadlock deoarece nicio tranzacție nu poate continua decât în momentul în care o resursă este disponibilă și nicio resursă nu poate fi eliberată până când o tranzacție nu își continuă execuția

- SET LOCK TIMEOUT menţionează cât timp (în milisecunde)
 o tranzacţie aşteaptă ca un obiect blocat să fie eliberat
 (0 = terminare imediată)
- Dacă două sesiuni au diferite valori setate pentru
 DEADLOCK_PRIORITY, sesiunea cu valoarea cea mai
 scăzută este aleasă ca victimă a deadlock-ului

- Un utilizator poate specifica prioritatea sesiunilor într-o situație de deadlock folosind instrucțiunea SET DEADLOCK_PRIORITY (în mod implicit este setată pe NORMAL)
- **DEADLOCK_PRIORITY** poate fi setată pe:
 - -Low
 - -Normal
 - -High
 - -O valoare numerică cuprinsă între -10 și 10

Reducerea situațiilor de deadlock

- Tranzacții scurte și într-un singur batch
- Colectarea și verificarea datelor de intrare (*input*) de la utilizatori **înainte** de deschiderea unei **tranzacții**
- Accesarea resurselor în aceeași ordine în tranzacții
- Utilizarea unui nivel de izolare mai **scăzut** sau a unui nivel de izolare *row versioning*
- Accesarea celei mai mici cantități posibile de date în tranzacții

- În SQL Server, vom crea o bază de date numită "SGBDIR"
- După crearea bazei de date, vom crea trei tabele noi:
- Primul tabel se va numi *Presents*:

```
CREATE TABLE Presents
(
   present_id INT PRIMARY KEY IDENTITY,
   description VARCHAR(100),
   owner VARCHAR(100),
   price REAL
```

• Al doilea tabel se va numi *Movies*:

```
CREATE TABLE Movies
(
   movie_id INT PRIMARY KEY IDENTITY,
   title VARCHAR(100),
   runtime INT
);
```

• Al treilea tabel se va numi *Actors*:

```
CREATE TABLE Actors
(
   actor_id INT PRIMARY KEY IDENTITY,
   firstname VARCHAR(100),
   lastname VARCHAR(100)
);
```

• După aceea, vom insera niște înregistrări noi în tabele:

```
INSERT INTO Presents (description, owner, price) VALUES
('pony', 'Jack', 10000), ('candle', 'Jane', 2.5),
('chocolate', 'James', 3);
```

	present_id	description	owner	price
1	1	pony	Jack	10000
2	2	candle	Jane	2.5
3	3	chocolate	James	3

```
INSERT INTO Movies (title, runtime) VALUES ('IT', 135),
('Black Panther', 134),('Red Sparrow', 140);
```

	movie_id	title	runtime
1	1	IT	135
2	2	Black Panther	134
3	3	Red Sparrow	140

```
INSERT INTO Actors (firstname, lastname) VALUES
('Bill','Skarsgard'),('Chadwick','Boseman'),
('Jennifer','Lawrence');
```

	actor_id	firstname	lastname
1	1	Bill	Skarsgard
2	2	Chadwick	Boseman
3	3	Jennifer	Lawrence

• Exemplu de tranzacție explicită:

```
BEGIN TRAN;

UPDATE Presents SET description='horse' WHERE
owner='Jack';

DELETE FROM Presents WHERE price=3;

COMMIT TRAN;
Rezultat:
```

	present_id	description	owner	price
1	1	horse	Jack	10000
2	2	candle	Jane	2.5

• Exemplu de tranzacție implicită:

```
SET IMPLICIT_TRANSACTIONS ON;
INSERT INTO Presents (description, owner, price) VALUES
('car', 'Sam', 40000);
UPDATE Presents SET price=4 WHERE owner='Jane';
COMMIT TRAN;
```

	present_id	description	owner	price
1	1	horse	Jack	10000
2	2	candle	Jane	4
3	4	car	Sam	40000

ROLLBACK TRAN;

• Exemplu de imbricare a tranzacțiilor: (SET IMPLICIT_TRANSACTIONS OFF) BEGIN TRAN; UPDATE Presents SET description='bike' WHERE owner='Jane'; BEGIN TRAN; INSERT INTO Presents (description, owner, price) VALUES ('necklace', 'Sharon', 50); COMMIT TRAN; UPDATE Presents SET price=100 WHERE owner='Jane';

• Rezultat:

	present_id	description	owner	price
1	1	horse	Jack	10000
2	2	candle	Jane	4
3	4	car	Sam	40000

- După cum putem observa, ambele tranzacții au primit un rollback deoarece tranzacția exterioară a primit un rollback
- Dacă tranzacția cea mai exterioară primește un rollback, atunci toate tranzacțiile interioare primesc un rollback, indiferent dacă au fost sau nu comise individual

• Exemplu de tranzacție autocommit:

SELECT * FROM Presents;

THE PROPERTY OF A PARTY OF A PARTY.

Rezultat:

	present_id	description	owner	price
1	1	horse	Jack	10000
2	2	candle	Jane	4
3	4	car	Sam	40000

• Când IMPLICIT_TRANSACTIONS este setat pe OFF, fiecare instrucțiune Transact-SQL este mărginită de către o instrucțiune BEGIN TRANSACTION invizibilă și de către o instrucțiune COMMIT TRANSACTION invizibilă

• Exemplu de tranzacție cu savepoint:

```
BEGIN TRAN;
INSERT INTO Movies (title, runtime) VALUES ('Frozen', 109);
SAVE TRAN savepoint;
INSERT INTO Actors (firstname, lastname) VALUES
('Kristen', 'Bell');
ROLLBACK TRAN savepoint;
COMMIT TRAN;
```

Rezultat:

	movie_id	title	runtime
1	1	IT	135
2	2	Black Panther	134
3	3	Red Sparrow	140
4	4	Frozen	109

	actor_id	firstname	lastname
1	1	Bill	Skarsgard
2	2	Chadwick	Boseman
3	3	Jennifer	Lawrence

• Din cauza faptului că tranzacția face un rollback până la savepoint și este apoi comisă, modificarea făcută de către prima instrucțiune INSERT a fost salvată

- Exemplu dirty reads:
- Deschidem două ferestre noi de interogare (două conexiuni)
- În prima fereastră de interogare punem următoarea tranzacție:

```
BEGIN TRAN;
UPDATE Movies SET runtime=200 WHERE title='IT';
WAITFOR DELAY '00:00:07';
ROLLBACK TRAN;
```

• În a doua fereastră de interogare punem următoarea tranzacție:

```
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL READ UNCOMMITTED;

BEGIN TRAN;

SELECT * FROM Movies;

COMMIT TRAN;
```

• În a doua fereastră de interogare putem vedea următorul rezultat:

	movie_id	title	runtime
1	1	IT	200
2	2	Black Panther	134
3	3	Red Sparrow	140
4	4	Frozen	109

• Deoarece nivelul de izolare a tranzacției a fost setat pe READ UNCOMMITTED în a doua fereastră de interogare, a doua tranzacție a citit date necomise (dirty reads)

• După execuția celor două tranzacții, vom executa următoarea interogare:

SELECT * FROM Movies;

• Deoarece prima tranzacție face un rollback, modificarea făcută de către aceasta nu a fost salvată:

	movie_id	title	runtime
1	1	IT	135
2	2	Black Panther	134
3	3	Red Sparrow	140
4	4	Frozen	109

• Deci cea de-a doua tranzacție a citit date care nu au fost persistate pe disc

- Exemplu unrepeatable reads:
- Deschidem două ferestre noi de interogare (două conexiuni)
- În prima fereastră de interogare punem următoarea tranzacție:

```
BEGIN TRAN;
SELECT * FROM Movies;
WAITFOR DELAY '00:00:06';
SELECT * FROM Movies;
COMMIT TRAN;
```

• În a doua fereastră de interogare punem următoarea tranzacție:

```
BEGIN TRAN;

WAITFOR DELAY '00:00:03';

UPDATE Movies SET runtime=200 WHERE title='IT';

COMMIT TRAN;
```

• În prima fereastră de interogare putem vedea următorul rezultat:

	movie_id	title	runtime
1	1	IT	135
2	2	Black Panther	134
3	3	Red Sparrow	140
4	4	Frozen	109
	movie_id	title	runtime
1	1	IT	200
2	2	Black Panther	134
3	3	Red Sparrow	140
_			

• După cum putem observa, aceeași interogare executată de două ori în aceeași tranzacție a returnat două valori diferite pentru aceeași înregistrare (unrepeatable reads)

- Exemplu **phantom reads**:
- Deschidem două ferestre noi de interogare (două conexiuni)
- În prima fereastră de interogare punem următoarea tranzacție:

```
BEGIN TRAN;

SELECT * FROM Actors WHERE actor_id BETWEEN 1 AND 100;

WAITFOR DELAY '00:00:06';

SELECT * FROM Actors WHERE actor_id BETWEEN 1 AND 100;

COMMIT TRAN;
```

• În a doua fereastră de interogare punem următoarea tranzacție:

```
-- !!!Asigurați-vă că IDENTITY generează o valoare cuprinsă
-- în intervalul specificat (actor_id trebuie să aibă o
-- valoare cuprinsă între 1 și 100)

BEGIN TRAN;

WAITFOR DELAY '00:00:03';

INSERT INTO Actors (firstname, lastname) VALUES
('Alexander', 'Skarsgard');

COMMIT TRAN;
```

• În prima fereastră de interogare putem vedea următorul rezultat:

	actor_id	firstname	lastname
1	1	Bill	Skarsgard
2	2	Chadwick	Boseman
3	3	Jennifer	Lawrence
	actor_id	firstname	lastname
1	actor_id	firstname Bill	lastname Skarsgard
1 2		.,	
1 2 3	1	Bill	Skarsgard

CONTRACTOR DESCRIPTION OF THE PARTY OF THE P

• În aceeași tranzacție, o interogare care specifică un interval de valori în clauza WHERE a fost executată de două ori și numărul de înregistrări incluse în cel de-al doilea result set este mai mare decât numărul de înregistrări incluse în primul result set (phantom reads)

- Exemplu **deadlock**:
- Deschidem două ferestre noi de interogare (două conexiuni)
- În prima fereastră de interogare punem următoarea tranzacție:

```
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;

BEGIN TRAN;

UPDATE Movies SET runtime=135 WHERE title='IT';

WAITFOR DELAY '00:00:05';

UPDATE Actors SET firstname='Jen' WHERE lastname='Lawrence';

COMMIT TRAN;
```

• În a doua fereastră de interogare punem următoarea tranzacție:

```
SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;

BEGIN TRAN;

UPDATE Actors SET firstname='Jenny' WHERE lastname='Lawrence';

WAITFOR DELAY '00:00:05';

UPDATE Movies SET runtime=140 WHERE title='IT';

COMMIT TRAN;
```

• A avut loc un deadlock, iar prima tranzacție a fost aleasă drept victimă a deadlock-ului și face un rollback:

```
☐ SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;

    BEGIN TRAN;
    UPDATE Movies SET runtime=135 WHERE title='IT';
    WAITFOR DELAY '00:00:05';
    UPDATE Actors SET firstname='Jen' WHERE lastname='Lawrence';
    COMMIT TRAN;
100 % ▼ <
Messages
   (1 row(s) affected)
  Msg 1205, Level 13, State 51, Line 5
   Transaction (Process ID 53) was deadlocked on lock resources with another process and has been chosen as the deadlock vic
```

• Deoarece prima tranzacție a fost aleasă drept **victimă** a **deadlock**-ului, cea de-a doua tranzacție a fost **executată cu succes**:

```
■SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;

    BEGIN TRAN:
    UPDATE Actors SET firstname='Jenny' WHERE lastname='Lawrence';
    WAITFOR DELAY '00:00:05';
    UPDATE Movies SET runtime=140 WHERE title='IT';
    COMMIT TRAN:
100 % ▼ <
Messages
  (1 row(s) affected)
  (1 row(s) affected)
```

• Dacă executăm următoarele interogări, putem vedea rezultatul final:

SELECT * FROM Movies;

SELECT * FROM Actors;

	movie_id	title	runtime
1	1	IT	140
2	2	Black Panther	134
3	3	Red Sparrow	140
4	4	Frozen	109

	actor_id	firstname	lastname
1	1	Bill	Skarsgard
2	2	Chadwick	Boseman
3	3	Jenny	Lawrence
4	5	Alexander	Skarsgard